

PK VIII TK 91.2016

(SK 8/16)

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCELARIA	
wpl. dnia	05. 09. 2016
L.dz.	L. zał. ....

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku ze skargą konstytucyjną X sp. z o.o., w
której Skarżąca wnosi o stwierdzenie, że:

- 1) art. 49 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz.U. z 2015 r., poz. 2168) w zakresie, w jakim przenosi do zakresu regulacji pozaustawowej kwestie związane z materią ustawy ingerującą w ograniczenie prawa własności poprzez niedozwolone jego ograniczenie przepisem rangi niższej niż ustawa, jest niezgodny z art. 64 ust. 3, art. 92 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także z art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175/1 ze zm.);
- 2) § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 45, poz. 272) w zakresie, w jakim wykraczają poza delegację ustawową, ograniczając własność poprzez ograniczenie prawa do wynagrodzenia za szkody, są niezgodne z art. 92 ust. 1, art. 64 ust. 3 oraz art. 2 Konstytucji, a także z art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z art. 49 ustawy – Prawo łowieckie;
- 3) § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r., powołanego w pkt 2, w zakresie, w jakim osoby uprawiające uprawy rolne, których okres produkcji od rozpoczęcia (zasiewu, zasadzenia) do

zbioru lub utraty przydatności do zbioru lub obumarcia nie zamyka się w ciągu jednego roku, stawia w sytuacji gorszej niż osoby uprawiające uprawy jednoroczne poprzez ograniczenie wypłaty odszkodowania w związku z terminem wystąpienia szkody bez określania podstawy dla takiego ograniczenia wysokości wypłacanego odszkodowania, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 i 2, art. 64 ust. 2 oraz art. 2 Konstytucji, a także z art. 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284)

– na podstawie art. 53 ust. 1 oraz art. 47 ust. 2 w związku z art. 34 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157) –

przedstawiam następujące stanowisko:

na podstawie art. 83 ust. 1 w związku z art. 40 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157) postępowanie podlega umorzeniu – wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

UZASADNIENIE

X sp. z o.o. (dalej: Skarżąca) wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego ze skargą konstytucyjną, przytoczoną na wstępie niniejszego stanowiska. Skarga ta wniesiona została na tle następującego stanu faktycznego i prawnego.

Skarżąca prowadzi uprawę na gruntach rolnych. Jesienią 2010 r. i wiosną 2011 r. w uprawie tej dziki wyrządziły szkodę, na tle której powstał spór o wysokość należnego Skarżącej

odszkodowania od podmiotu obowiązującego do jego wypłacenia. W konsekwencji Skarżąca skierowała do Sądu Okręgowego w Z pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Nadleśniczemu Nadleśnictwa S o zapłatę kwoty zł z tytułu szkód łowieckich wyrządzonych przez dziki w uprawie

Pozwany uznał roszczenie jedynie do kwoty zł, którą wyrokiem częściowym z dnia lutego 2013 r., sygn. , Sąd Okręgowy w Z

zasądził na rzecz Skarżącej. Następnie wyrokiem końcowym z dnia września 2014 r., sygn. , Sąd ten zasądził od pozwanego na rzecz Skarżącej zł, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo. Z uzasadnienia wyroku z dnia września 2014 r. wynika, iż Sąd ustalił, w szczególności, że jesienią 2010 r. dziki uszkodziły uprawę o powierzchni ha, a wiosną 2011 r. o powierzchni ha (ostatecznego szacowania szkód dokonano dnia kwietnia 2011 r.). Powołując się następnie na art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 – dalej: Prawo łowieckie) oraz § 1-6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 45, poz. 272 – dalej: rozporządzenie z 8 marca 2010 r.), a także opierając się na opiniach biegłego, Sąd stwierdził, że z uwagi na termin powstania szkody w uprawie odrębnym zasadom wyliczenia podlegają szkody powstałe jesienią 2010 r. oraz wiosną 2011 r.

Skarżąca natomiast konsekwentnie twierdziła, że § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. nie powinien mieć zastosowania w jej sprawie, gdyż dyskryminuje osoby uprawiające wysokospecjalistyczne uprawy, których plon jest gotowy do zbioru w ciągu dwóch lat. Podzielone przez Sąd ustalenia zawarte w opinii biegłego również wskazywały, że szkoda wyrządzona w

uprawie gotowej do zbioru stawia jej właściciela w sytuacji znacznie gorszej niż właściciela standardowej, jednorocznej uprawy, np. zbóż.

Mimo to, Sąd Okręgowy uznał, że uprawa nie jest uprawą wieloletnią, w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) z dnia 29 października 2009 r. nr 1120/2009 ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania systemu płatności jednolitej przewidzianego w tytule III rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników (Dz. U. UE z dnia 2 grudnia 2009 r. Nr L 316.1 ze zm.) oraz rozporządzenia Komisji (WE) z dnia 30 listopada 2009 r. nr 1200/2009 wdrażającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej w odniesieniu do współczynników dotyczących sztuk dużych oraz definicji cech objętych badaniem (Dz. U. UE z dnia 15 grudnia 2009 r. Nr L 329.1 ze zm.), a zatem przepisy rozporządzenia z 8 marca 2010 r. w pełni znajdują zastosowanie do ustalenia odszkodowania należnego Skarżącej. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu Skarżącej co do niekonstytucyjności rozporządzenia z 8 marca 2010 r., z uwagi na przewidziane w tym akcie prawnym ograniczenie wysokości odszkodowania.

Od wyroku z dnia   września 2014 r. Skarżąca wniosła apelację. Wyrokiem z dnia   grudnia 2014 r., sygn.   , Sąd Apelacyjny w P   zmienił zaskarżony wyrok jedynie w części dotyczącej okresu, za jaki zasądzone zostały odsetki za zwłokę, a w pozostałym zakresie apelację oddalił, dzieląc ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu Okręgowego. W szczególności, powołując się na wspomniane rozporządzenia Komisji (WE) nr 1120/2009 i nr 1200/2009, Sąd Apelacyjny stwierdził, że aby wprowadzić rozróżnienie między gruntami ornymi a uprawami trwałymi, stosuje się próg

pięcioletni, którego to kryterium uprawa nie spełnia, a zatem dla ustalenia wysokości odszkodowania – przy braku odrębnych regulacji – zastosowanie mają przepisy § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. Sąd Apelacyjny nie podzielił także poglądu Skarżącej o niekonstytucyjności art. 49 Prawa łowieckiego oraz § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r.

Po wyczerpaniu drogi prawnej, Skarżąca wniosła skargę konstytucyjną, której *petitum* sformułowała w sposób przytoczony na wstępie niniejszego stanowiska.

W uzasadnieniu skargi Skarżąca wskazała, w szczególności, że przepisy § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r., które stanowiły podstawę wyroków Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego, przesądziły o ograniczeniu należnego jej odszkodowania do stawek procentowych określonych w § 5 powołanego rozporządzenia, uzależniających wysokość odszkodowania od terminu wystąpienia szkody. To zaś ograniczenie wysokości odszkodowania stanowiło, w ocenie Skarżącej, o naruszeniu prawa do ochrony własności uregulowanego w art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175/1 ze zm. – dalej: Protokołu Nr 1 do EKPC). Zastosowane w jej sprawie przepisy § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. Skarżąca uważa za krzywdzące i dyskryminujące, a przez to niezgodne z pozostałymi wskazanymi w *petitum* skargi przepisami Konstytucji, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 – dalej: EKPC) oraz Protokołu Nr 1 do EKPC.

Zdaniem Skarżącej, przepis § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. narusza wyrażone w art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji zasady równości wobec prawa i niedyskryminacji, albowiem stawia osoby uprawiające uprawy rolne, których okres produkcji nie zamyka się w ciągu jednego roku, w sytuacji mniej

korzystnej niż osoby, które uprawiają rośliny jednoroczne. Jeśli bowiem szkody wyrządzone przez dziki powstały do dnia 15 kwietnia w gotowym do zbioru, właściciel ponosi szkodę o wartości gotowego plonu, a tymczasem zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. wartość należnego mu odszkodowania należy ograniczyć do 25 % wartości szkody. Poszkodowany zmuszony jest w takiej sytuacji rozpocząć cykl produkcyjny od początku, co oznacza, że następny plon będzie mógł zebrać po upływie nawet 18 miesięcy. Jest to więc sytuacja zasadniczo mniej korzystna niż sytuacja osoby uprawiającej np. zboże, która, pomimo zbuchtowania pola przez dziki w takim samym jak wskazany wyżej terminie, będzie mogła – po wykonaniu ograniczonych prac agrotechnicznych i uzupełnieniu siewu – uzyskać plon w okresie zbliżonym do okresu, w jakim plon ten byłby uzyskany, gdyby szkoda nie wystąpiła. Tymczasem w rozporządzeniu z 8 marca 2010 r. nie uregulowano odrębnie zasad obliczania odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną w uprawach wieloletnich, co prowadzi do sytuacji, że wobec właścicieli takich upraw należy stosować § 5 tego rozporządzenia, co – zdaniem Skarżącej – prowadzi do naruszenia nie tylko art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji, ale również art. 64 ust. 2 Konstytucji, a nadto wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasady państwa prawa oraz ogólnego zakazu dyskryminacji uregulowanego w art. 14 EKPC.

W ocenie Skarżącej, art. 49 Prawa łowieckiego narusza art. 64 ust. 3 Konstytucji w ten sposób, że przenosi do aktu rangi niższej niż ustawa regulację, która ingeruje w prawo własności poprzez ograniczenie ochrony tego prawa – tymczasem art. 64 ust. 3 Konstytucji stanowi, że własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy. Tego rodzaju delegacja ustawowa jest – zdaniem Skarżącej – wadliwa i narusza art. 92 ust. 1 Konstytucji. Niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji są też § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r., albowiem, ograniczając prawo do wynagradzania szkód w uprawach rolnych wyrządzonych przez zwierzynę łowną, wykraczają poza delegację ustawową

zawartą w art. 49 Prawa łowieckiego. Z tych samych powodów art. 49 Prawa łowieckiego oraz § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. naruszają również zasadę państwa prawnego uregulowaną w art. 2 Konstytucji oraz zasadę ochrony prawa własności wyrażoną w art. 1 Protokołu Nr 1 do EKPC.

Przed złożeniem skargi konstytucyjnej wniesiona została przez Skarżącą także skarga kasacyjna, której Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania postanowieniem z dnia   grudnia 2015 r., sygn.   . W ocenie Sądu Najwyższego, w przedstawionej mu sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, a w szczególności nie jest niezbędna wykładnia art. 49 Prawa łowieckiego oraz § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r., gdyż spór faktycznie dotyczył pojęcia „   ” i ustaleń faktycznych dotyczących uprawy w postaci   .

Odnosząc się do kwestii dopuszczalności skargi, należy przypomnieć, że w obowiązującym stanie prawnym do kompetencji Trybunału Konstytucyjnego należy ocena hierarchicznej zgodności aktów prawnych. Trybunał nie może orzekać o stosowaniu prawa czy też w sposób prawnie doniosły oceniać działalność organów państwa, w tym sądów. Trybunał jest bowiem „sądem prawa”, a nie „sądem faktów”. W wypadku skargi konstytucyjnej powoduje to konieczność wykazania, że to zaskarżony przepis, a nie wadliwa praktyka jego stosowania stanowi źródło naruszenia wolności i praw skarżącego. Niedopuszczalna jest więc taka skarga, której zarzuty odnoszą się do sposobu interpretowania prawa lub ustalenia stanu faktycznego przez sądy lub też polegają na wskazaniu okoliczności, które są argumentami ze sfery pozaprawnej (tzw. skarga na stosowanie prawa). Skarga konstytucyjna dotyczy bowiem ochrony takich praw lub wolności konstytucyjnych, których ograniczenie wynika bezpośrednio z ustawy bądź innego aktu normatywnego, a nie z wydania aktu indywidualnego. Trybunał Konstytucyjny nie ma w szczególności kompetencji do weryfikowania orzeczeń sądowych. Wadliwa praktyka

zastosowania przepisów nie może automatycznie przesądzać o niekonstytucyjności samego przepisu, nawet jeśli prowadzi do naruszenia praw i wolności konstytucyjnych. W orzecznictwie Trybunału ugruntował się pogląd, że określony sposób rozumienia przepisu ustawy może być przedmiotem kontroli konstytucyjnej tylko wówczas, gdy utrwalił się on w sposób oczywisty, a zwłaszcza jeśli znalazł jednoznaczny i autorytatywny wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego bądź Naczelnego Sądu Administracyjnego. W takiej sytuacji Trybunał uznaje bowiem, że przepis ten – w praktyce swego stosowania – nabrał takiej właśnie treści, jaką odnalazły w nim najwyższe instancje sądowe naszego kraju. Jednak nawet w takim wypadku nie oznacza to, że kognicja Trybunału obejmuje orzeczenia sądowe czy też inne rozstrzygnięcia organów stosujących prawo. Przedmiotem kontroli konstytucyjności jest treść, jakiej przepisy prawa nabrały wskutek utrwalonej praktyki ich stosowania. Aby jednak doszło do takiej kontroli, skarżący musi uzasadnić, że niekonstytucyjna praktyka stosowania ma swoje źródło w zaskarżonych przepisach, a ponadto ma trwały charakter (*vide* – postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 lutego 2012 r., sygn. SK 14/09, OTK ZU nr 2/A/2012).

Zgodnie z art. 46 ust. 1 Prawa łowieckiego, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach rolnych m.in. przez dziki. Z kolei art. 49 Prawa łowieckiego stanowi, że minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy szacowaniu szkód w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za szkody, uwzględniając terminy zgłoszenia szkody, obowiązek szacowania wstępnego i ostatecznego oraz obszar uszkodzonej uprawy.

Rozporządzenie z 8 marca 2010 r. – wydane na podstawie powołanego art. 49 Prawa łowieckiego – stanowi, w szczególności, że właściciel lub posiadacz gruntu, na którym powstała szkoda (poszkodowany), zgłasza szkodę

w formie pisemnej dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego w terminie 7 dni od jej powstania (§ 1). Wstępnego szacowania szkody (ogłędzin), a także ostatecznego i ponownego szacowania szkody dokonują przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu (szacujący), przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika. Z ogłędzin oraz ostatecznego i ponownego szacowania szkody szacujący sporządzają protokół, do którego poszkodowany może wnieść zastrzeżenia (§ 2). Ostateczne szacowanie i ustalenie szkody w uprawach i plonach rolnych poprzedza się dokonaniem ogłędzin. Ogłędzin dokonuje się w terminie 7 dni od zgłoszenia szkody (§ 3). Ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia i zniszczenia uprawy. Ustala się wówczas m. in.: gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę; rodzaj uprawy; stan i jakość uprawy; obszar całej uprawy; obszar uprawy, która została uszkodzona; procent zniszczenia uszkodzonej uprawy; plon z 1 ha; rozmiar szkody oraz wysokość odszkodowania. Ustalenia rozmiaru szkody w uprawach dokonuje się poprzez pomnożenie obszaru uprawy, która została uszkodzona, oraz procentu jej zniszczenia, a następnie pomnożenie tak uzyskanej powierzchni zredukowanej oraz plonu z 1 ha. Wysokość odszkodowania ustala się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup – cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody. Wysokość odszkodowania pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (§ 4). Przy ostatecznym szacowaniu szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała: 1) w okresie do dnia 15 kwietnia – w wysokości 25 %; 2) w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja – w wysokości 40 %; 3) w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca – w wysokości 60 %; 4) w okresie od dnia 11 czerwca – w wysokości 85 % kwoty obliczonej w sposób określony w § 4 ust. 7 (§ 5). Wyплаты odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu

dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego albo ponownego szacowania szkody (§ 6).

Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego wypracowanego na gruncie art. 46 Prawa łowieckiego, zasada ochrony własności wyrażona w art. 64 Konstytucji wymaga, aby odszkodowanie w pełni pokrywało szkody wyrządzone w uprawach przez zwierzynę łowną. Obowiązująca w prawie cywilnym zasada pełnego odszkodowania obejmującego straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody mu nie wyrządzono, nie ma absolutnego charakteru. Odstępstwa od tej zasady muszą mieć umocowanie w ustawie, a przykładem takich rozwiązań jest między innymi art. 46 ust. 1 pkt 1 Prawa łowieckiego ograniczający zakres szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne jedynie do szkód w uprawach i płodach rolnych, za które odpowiadają wskazane w ustawie podmioty. Jednocześnie, zdaniem Sądu Najwyższego, brak podstaw do przyjęcia, że przepis ten zawiera dalsze ograniczenia obowiązku naprawienia szkody (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2015 r., sygn. III CZP 114/14, Kwartalnik Sądowy Apelacji Gdańskiej nr III/2015).

Równocześnie brak jest ugruntowanego orzecznictwa sądów dotyczącego wykładni rozporządzenia z 8 marca 2010 r., a w szczególności zawartego w nim przepisu § 5, który odnosi się do „upraw wymagających zaorania” i przewiduje wskazane wyżej ograniczenia wysokości odszkodowania w takich uprawach z uwagi na termin wystąpienia szkody.

Jak zauważyły Sądy orzekające w sprawie Skarżącej, aczkolwiek podstawę jej roszczeń stanowił art. 46 ust. 1 Prawa łowieckiego, to spór dotyczył w istocie kwestii, czy § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. powinien mieć w jej sprawie zastosowanie. Sąd Apelacyjny i Sąd Okręgowy nie podzieliły poglądu Skarżącej, że § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. nie odnosi się do uprawy

Stanowisko swoje Sądy

uzasadniały, powołując się na ustawodawstwo Unii Europejskiej. Z kolei Sąd Najwyższy – odmawiając przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wskazał, że wykładnia przepisów § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. nie jest niezbędna do rozpoznania sprawy, gdyż spór dotyczy pojęcia „trwałych użytków zielonych” i ustaleń faktycznych dotyczących upraw w postaci

W konsekwencji również zarzuty sformułowane w skardze konstytucyjnej sprowadzają się w istocie do stwierdzenia, że to zastosowanie w sprawie Skarżącej przewidzianych w § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. stawek obniżających odszkodowanie za szkodę wyrządzoną w jej uprawach przez dziki naruszyło prawa Skarżącej chronione przez Konstytucję, EKPC i Protokół Nr 1 do EKPC, poprzez przyjęcie, że uprawa _____ nie jest uprawą wieloletnią.

Tym samym Skarżąca nie wykazała, że podnoszone przez nią zarzuty niekonstytucyjności mają źródło w zaskarżonych przepisach, albowiem zarzuty te ograniczają się do stwierdzenia, że orzekające w jej sprawie Sądy wadliwie zakwalifikowały uprawę _____ do „upraw wymagających zaorania” (§ 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r.).

W tym kontekście przypomnieć należy, że – jak wskazano wyżej – art. 46 Prawa łowieckiego wymaga, aby odszkodowanie w pełni pokrywało szkody wyrządzone w uprawach przez zwierzynę łowną. Równocześnie rozporządzenie z 8 marca 2010 r. nie zawiera uregulowań, które uniemożliwiałyby realizację tego obowiązku. Jedyne § 5 tego rozporządzenia – który odnosi się do szczególnej kategorii „upraw wymagających zaorania” – przewiduje ograniczenie wysokości odszkodowania z uwagi na termin wystąpienia szkody. Orzekające w sprawie Skarżącej Sądy uznały, że ten ostatni przepis stosuje się do uprawy _____, a pogląd swój uzasadniły, odwołując się do ustawodawstwa Unii Europejskiej.

Reasumując, w sprawie niniejszej nie wykazano, że to zaskarżone przepisy rozporządzenia z 8 marca 2010 r. stanowiły źródło naruszenia konstytucyjnych praw i wolności Skarżącej.

Tym samym bezprzedmiotowa staje się ocena zarzutów podnoszonych odnośnie do art. 49 Prawa łowieckiego, skoro twierdzenia o wadliwości tego przepisu oparte są na argumentach, że wydane na jego podstawie przepisy § 4 i § 5 rozporządzenia z 8 marca 2010 r. nie powinny mieć w sprawie Skarżącej zastosowania.

Z tych wszystkich względów, wnoszę jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego